

Unijny budżet od A do Z

W środę, 26 października, posłowie przyjmą swoje stanowisko ws. budżetu UE na 2017 rok oraz przeglądu śródkresowego wieloletnich ram finansowych. Po południu Trybunał Obrachunkowy przedstawi w PE swoje sprawozdanie o wykonaniu budżetu w 2015 roku. Poniżej przedstawiamy najważniejsze terminy związane z budżetem UE.

Wieloletnie ramy finansowe

Wieloletnie ramy finansowe (WRF) to długoterminowy plan, który wyznacza limity finansowe dla określonych priorytetów. Innymi słowy ramy określają, ile środków rocznie Unia ma do dyspozycji ogółem, a ile na poszczególne dziedziny w perspektywie siedmiu lat.

Obecne ramy dotyczą lat 2014-2020. Na prośbę Parlamentu Europejskiego ramy będą poddane okresowemu przeglądowi z uwzględnieniem sytuacji gospodarczej w tym okresie. Przeglądowi może towarzyszyć będzie wniosek legislacyjny o rewizję budżetu.

Zobowiązania i płatności

Wydatki w rocznym budżecie UE dzielą się na zobowiązania i płatności.

Zobowiązania mają zapewnić pokrycie kosztów w danym roku budżetowym.

Płatności służą do pokrywania wydatków należnych w bieżącym roku, które wynikają ze zobowiązań prawnych zaciągniętych wcześniej.

Rabat

Obecnie największe źródło środków finansowych UE stanowią składki członkowskie, obliczane od dochodu państwa oraz zasoby oparte na VAT (od zharmonizowanej podstawy VAT każdego państwa członkowskiego pobiera się 0,3%).

Niektóre państwa płacą do unijnego budżetu więcej niż z niego otrzymują. Aby zniwelować lub skorygować ten brak równowagi, niektóre państwa członkowskie korzystają z korekty składek do budżetu UE - tzw. rabatów.

Najbardziej znaną korektą jest tzw. rabat brytyjski. Zjednoczone Królestwo otrzymuje zwrot 66% różnicy między jego składką do budżetu UE a kwotą otrzymywaną z budżetu.

Zasadniczo państwa członkowskie dzielą między siebie koszty rabatu brytyjskiego proporcjonalnie do swojego udziału w unijnym dochodzie narodowym brutto. Sposób finansowania rabatu brytyjskiego z czasem jednak się zmienił. Najwięksi płatnicy netto do budżetu UE otrzymali tzw. rabaty od rabatu: od 2001 roku Niemcy, Austria, Holandia i Szwecja płacą jedynie 25% swojej części na finansowanie rabatu brytyjskiego.

Z korekt korzystają też inne państwa -

w okresie 2014–2020 obniżono składki członkowskie dla 4 państw członkowskich: Danii, Holandii, Szwecji i Austrii.

Parlament Europejski wielokrotnie podkreślał, że korekty nie służą przejrzystości budżetu UE, zachęcają państwa członkowskie do walki o swoje narodowe interesy w trakcie negocjacji - tymczasem ze wspólnego rynku i unijnych programów korzyści odnoszą wszyscy. Parlament wzywa do przeglądu finansowania UE i znalezienia nowych źródeł finansowania.

Zarządzanie dzielone

Zasadniczo za wykoanie budżetu odpowiada Komisja Europejska, ale większość zadań deleguje ona do państw członkowskich. W praktyce blisko 76 % budżetu jest wydawane w ramach zarządzania dzielonego (państwa członkowskie dokonują podziału środków i zarządzają wydatkami). Dotyczy to np. środków na zatrudnienie, małe i średnie przedsiębiorstwa czy rolnictwo. Komisja Europejska nadal jednak nadzoruje działania państw członkowskich i może zwrócić się do nich o zwrot środków, które zostały niewłaściwie wydane.

Trybunał Obrachunkowy

Przeprowadza kontrolę dochodów i wydatków UE, aby zweryfikować, czy fundusze UE zostały w odpowiedni sposób uzyskane, wydane, gospodarnie wykorzystane i rozliczone. Trybunał informuje [Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych \(OLAF\)](#), jeżeli podejrzewa, że miało miejsce oszustwo, korupcja lub inna nielegalna działalność.

Co roku Trybunał przedkłada Parlamentowi i Radzie [coroczne sprawozdanie](#), które Parlament szczegółowo analizuje przed podjęciem decyzji w sprawie zatwierdzenia wykonania budżetu przez Komisję.

W [sprawozdaniu za 2015 rok](#) Trybunał stwierdził błędy w wykonaniu budżetu na poziomie 3,8%, co jest wynikiem lepszym niż w poprzednich latach, ale nadal wyższym niż pożądany pułap 2%.

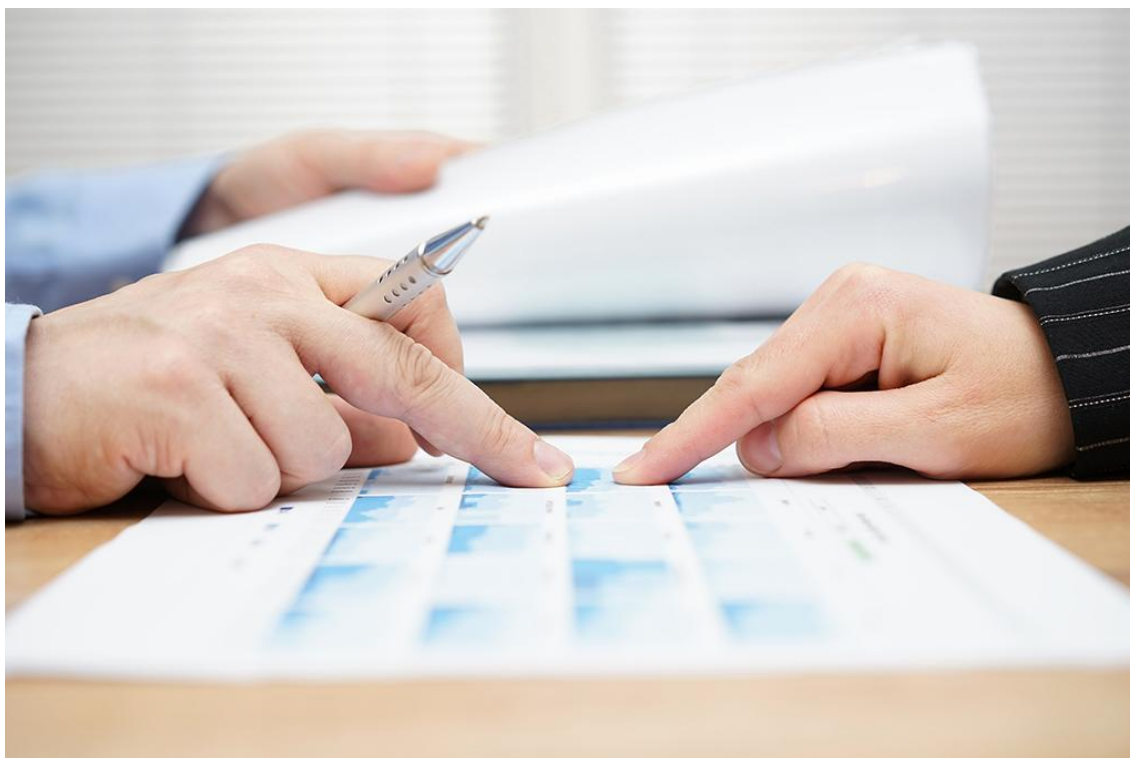
Absolutorium

To ostateczna decyzja Parlamentu Europejskiego o pozytywnej ocenie wykonania budżetu za konkretny rok budżetowy.

PE rozpatruje sprawozdania parlamentarnej Komisji Kontroli Budżetowej (CONT) oraz orczne sprawozdanie Trybunału i bierze pod uwagę rekomendacje Rady (państw członkowskich), decydując o udzieleniu, nieudzieleniu lub odłożeniu udzielenia absolutorium. Jeśli absolutorium zostanie udzielone, to księgi dochodów i wydatków za dany rok zostają zamknięte.

Więcej informacji

[Ścieżka proceduralna](#)

Unijny budżet od A do Z ©AP Images/ European Union-EP